

*Analyse
Zorglogistiek Haaglanden*

**Expertiseteam
Complexe Zorg**
Jeugdbescherming west

Wie in de jeugdhulpregio Haaglanden vastloopt in de zoektocht naar passend zorgaanbod, kan op verschillende plekken binnen het Expertiseteam Complexe Zorg terecht: de Zorgbemiddeling, de Experttafel en Zorglogistiek. Deze drie “sub-teams” zijn bereikbaar via hetzelfde telefoonnummer en via dezelfde website. Met enige regelmaat komt het voor dat een vraag binnenkomt bij het ene sub-team en doorgestuurd wordt naar het andere team. Niet omdat het Expertiseteam van doorschuiven houdt, maar omdat we zo goed mogelijk willen helpen. Ieder sub-team heeft een eigen hoofdtaak en per vraag wordt bekeken waar deze zo goed mogelijk in behandeling genomen kan worden. Ook krijgen ze allemaal een eigen plek in het halfjaarverslag van het Expertiseteam Complexe Zorg.

Zorglogistiek is onderdeel van het expertiseteam complexe zorg (ECZ). Het ECZ is een onafhankelijk team, vliegend onder de vleugel van Jeugdbescherming West. We worden ingekocht door de verschillende gemeenten. Dat maakt dat iedereen kan en mag aanmelden bij ons team. Voor zowel de bemiddeling, de logistiek als voor de Experttafel. En gelukkig gebeurt dat.

wat doet de Zorglogistiek, voor wie is de Zorglogistiek?

Zorglogistiek heeft tot doel om kinderen voor wie het moeilijk is om een passende verblijfsplek te vinden en voor wie het woonplaatsbeginsel in de regio Haaglanden ligt, sneller en doeltreffender toe te leiden naar een geschikte plek. Hierbij gaat het om behandelgroepen en groepen voor verblijf binnen de jeugdhulp, de jeugd-GGZ en binnen de zorg voor kinderen met een (lichte) verstandelijke beperking. Gezinshuizen, pleeggezinnen en de JeugdzorgPlus behoren hier niet toe. Voor een aanmelding bij Zorglogistiek is het nodig dat duidelijk is wat de jeugdige nodig heeft en hoe de verblijfsplek er uit moet zien, maar ook dat de zoektocht hiernaar moeilijk is. Immers wanneer het mogelijk is om rechtstreeks aan te melden bij een zorgaanbieder, heeft Zorglogistiek geen taak. Bij Zorglogistiek zijn de grootste zorgaanbieders voor verblijf aangesloten die in Haaglanden een contract hebben. Het voorzitterschap en de procesregie zijn belegd bij medewerkers van het Expertiseteam Complexe Zorg.

Aanmelden kan via de website, per mail of telefonisch. We vragen om het landelijke aanmeldformulier of, voor degenen die daar nog niet mee werken, ons eigen aanmeldformulier in te vullen. Dit is makkelijk te downloaden of in te vullen via de website.

Voorafgaand aan de bespreking krijgen de leden van Zorglogistiek (dus de afgevaardigden van de zorgaanbieders) de stukken die zijn ingediend door de aanmelder. Bij de eerste bespreking van de vraag is de aanmelder aanwezig. Wat heeft een aanmelder al gedaan? Waarom heeft dat niet tot een oplossing, dan wel tot een plaatsing geleid? Vragen kunnen gesteld worden en er wordt direct aan tafel besproken welke partijen aan de slag gaan. Iedere aanmelder vertrekt met een aanbod of op zijn minst met een afspraak over wat de volgende stap gaat zijn. Er wordt een verslag gemaakt van de bespreking. Dit wordt gedeeld met de aanmelder en met de zorgaanbieders die de mogelijkheden gaan onderzoeken om de zorgvraag op te pakken. En de Zorglogistiek blijft ook betrokken. De medewerkers van Zorglogistiek zijn marathonlopers. Ze houden jongeren vast tot de oplossing gevonden dan wel gecreëerd is.

Is er een mogelijkheid binnen het reguliere aanbod, is een samenwerking tussen verschillende partijen nodig of dient er maatwerk te komen? Dit laatste lijkt voor de hand te liggen, maar is in de praktijk niet altijd het geval. Dit komt omdat ter tafel meerdere aanbieders aanwezig zijn en er daardoor gezamenlijk gekeken wordt. Ieder aan tafel voelt zich verantwoordelijk en het is nu eenmaal zo, dat als je samen ergens voor gaat, je simpelweg verder komt dan alleen.

De oplossing komt vaak voor uit samenwerking tussen zorgaanbieders, met gebruikmaking van bestaand zorgaanbod.

Jongeren zijn gebaat bij perspectief. Een jongere moet weten waar hij of zij naartoe werkt. De wil en motivatie voor hulpverlening kunnen we bij de jongere niet creëren en dienen uit de jongere zelf te komen. Goed contact tussen aanmelder en jongere is dan ook essentieel voor een goede bestendige oplossing. Maar de kracht tussen jongere en aanmelder kan wel door Zorglogistiek als een zwenkwiel gebruikt worden opdat er niet alleen voor de korte termijn, maar juist, en daar draait het om, voor de lange termijn gedacht kan worden. Aan tafel worden trajecten en perspectieven uitgewerkt. En is de jongere niet alleen op korte termijn, maar ook voor de latere toekomst geholpen aan een perspectief. *Ook als de oorspronkelijke vraag van de aanmelder alleen in de korte termijn voorziet, ziet Zorglogistiek vaak mogelijkheden om ook mee te denken over een langere termijn perspectief.*

U zult hopelijk begrijpen dat niet iedere bespreking binnen Zorglogistiek dit brengt. Was het maar waar. Maar dit is wel het streven dat we hebben.

de cijfers

Wat laat afgelopen half jaar cijfermatig zien. Twee van de drie aanmeldingen komen uit Den Haag, de overige aanmeldingen uit de gemeenten die bij de jeugdhulpregio

Haaglanden horen. 80 procent van de jongeren verblijft op het moment van aanmelden al binnen de jeugdzorg. Voor een specifieke verdeling van deze 80 procent verwijzen we graag naar de cijfers-afdeling in deze rapportage. Daar vindt u de verschillende aanmeldingen uitgesplitst.

De overige 20 procent van de aangemelde jongeren verblijft thuis ten tijde van de aanmelding. Grotendeels betreft dit jongeren die al eerder verblijf, soms zelfs meerdere keren, binnen de jeugdzorg hebben gehad. De zorg sloot eerder onvoldoende aan waardoor deze voortijdig beëindigd is en zij weer terug naar huis zijn gekeerd. Niet omdat het patroon doorbroken was en de kans op succes in de thuissituatie positief werd ingeschat, maar omdat de zorgaanbieders geen mogelijkheden meer zagen.

In vergelijking met vorig jaar is een stijging in het aantal aanmeldingen zichtbaar. Van de 32 aanmeldingen zijn er 18 via de Zorglogistiekbespreking behandeld, 9 via zorgbemiddeling opgepakt, 3 door-, terug of afgewezen en 2 ingetrokken door de verwijzer voorafgaand aan een bespreking aan tafel. Opvallend is dat de helft van het aantal aanmeldingen van het tweede kwartaal van 2025 via de zorgbemiddeling opgepakt is. De redenen hiervoor zijn uiteenlopend. In een aantal gevallen blijkt dat de verblijfsvraag niet complex is en kan de vraag direct naar een passende zorgaanbieder doorgezet worden. Vragen voor kinderen met een (lichte) verstandelijke beperking worden vaker buiten de bespreking om behandeld sinds Middin niet meer deelneemt aan Zorglogistiek (sinds begin 2025). Ook wordt er soms voor gekozen om een aanmelding buiten de bespreking om rechtstreeks voor te leggen aan zorgaanbieders wanneer er tijd gewonnen moet worden. Hiervan kan sprake zijn als een bespreking niet doorgaat of als de situatie van het kind dat vraagt.

1 op de 3 aanmeldingen ontvangen we vanuit Jeugdbescherming west, 1 op de 3 vanuit de jeugdteams en 1 op de 3 vanuit een andere gecertificeerde instelling. Het eerste half jaar hebben we 32 aanmeldingen voor Zorglogistiek ontvangen ten opzichte van 44 aanmeldingen in heel 2024. Anders dan dat we door een breed publiek gevonden worden, kunnen we hier niet van maken. En stiekem, al is het niet zo stiekem als we het hier schrijven, zijn we daar best trots op.

In vergelijking met eerdere jaren valt op dat er meer jonge kinderen worden aangemeld. Deze kinderen zijn voornamelijk afkomstig vanuit een gezinshuis, wat past binnen de visie 'zo thuis als mogelijk opgroeien'. Echter hier ontstaat vervolgens de situatie dat het kind niet langer kan blijven omdat de gezinshuisouders en het ondersteunende team zich geen raad meer weten met de ingewikkelde zorgvraag van het betreffende kind. *Vaak is er sprake van ernstige hechtings- en traumaproblematiek die het verhindert om duurzame relaties aan te gaan met anderen. In een gezinshuis wordt er soms te veel een appèl gedaan op deze relaties en kan het kind hier niet aan voldoen. Het kind reageert hierop vaak met ernstige gedragsproblemen. Hierdoor ontstaat dan vaak de visie dat het voor het betreffende kind beter is om in een (kleine) groep te gaan wonen. Immers hier wisselen medewerkers elkaar af in de zorg voor kinderen, waardoor zij dit langer volhouden dan gezinshuisouders.* Voor kinderen van deze leeftijd bestaat er weinig residentieel aanbod, juist omdat dit jonge kinderen betreft die nog volop in ontwikkeling

zijn, is het noodzakelijk dat zij zo snel als mogelijk ergens komen te wonen waar zij langdurig kunnen blijven. Voortzetting van verblijf op een plek die hen ongewild en onbedoeld schade toebrengt, en vice versa, kan blijvende schade in hun ontwikkeling teweeg brengen.

ambities

We werken aan een nog betere Zorglogistiek en samen met onze tafelgenoten willen we daadkrachtiger worden. We hebben de ambitie om voor iedere aanvraag binnen twee weken en bij zeer complexe vragen binnen vier weken duidelijkheid te bieden over de vraag welke zorgaanbieder met de vraag aan de slag gaat. Een aanmelding bij Zorglogistiek betekent niet dat wachtlijsten omzeild kunnen worden. Er wordt geen voorrang verleend omdat ze besproken worden bij Zorglogistiek, tenzij het regionale afwegingskader hiertoe aanleiding geeft. Dit maakt dat, hoe spijtig ook, jongeren niet altijd direct op de best passende plek terecht komen. *Wel betekent het dat er ook voor de tussenliggende periode een gedegen en breed gedragen plan gemaakt wordt.*

We willen ook dat er meer in trajecten gedacht gaat worden. Zo zien we in de cijfers van het afgelopen kwartaal dat er meer aanmeldingen (4 in het tweede kwartaal ten opzichte van 1 in het eerste kwartaal van 2025) binnen gekomen zijn van jeugdigen die net in de JeugdzorgPlus in zorg gekomen zijn. Zoals eerder beschreven, is het hebben van een perspectief, het ergens voor doen, belangrijk. Misschien wel voor iedereen, maar zeker voor jongeren en al helemaal voor jongeren die in de JeugdzorgPlus terecht zijn gekomen. Een plaatsing binnen de JeugdzorgPlus dient per definitie een onderdeel en misschien zelfs wel de start te zijn van een traject. Daar de praktijk laat zien dat een plaatsing binnen de JeugdzorgPlus veelal ingegeven is door ontwikkelingen van het moment, zouden we eigenlijk heel graag zien dat iedere jongere besproken wordt bij de Zorglogistiek (of de regionale experttafel). Dit zodat er gezamenlijk nagedacht wordt over een traject waarvan de JeugdzorgPlus zichzelf slechts een onderdeel mag noemen.

Helemaal mooi zou het zijn als er samen met de jongere trajecten en perspectieven ontwikkeld zouden worden nog voordat een verblijf in de JeugdzorgPlus aan de orde is. Daarmee kan plek binnen de geslotenheid nog steeds een onderdeel zijn, maar gezamenlijk gedragen. En gelukkig zien we die ook voorbij komen.

Voor 16 jeugdigen is op het moment van schrijven nog niet bekend welk aanbod er voor hen voortkomt vanuit de aanmelding bij Zorglogistiek. Er is voor de zorgaanbieders vaak tijd nodig om de vraag goed te onderzoeken en om draagvlak te creëren binnen de eigen organisatie voor het creëren van een aanbod. Zeker wanneer dit aanbod bestaat uit een samenwerking tussen meerdere zorgaanbieders, kost het tijd om met elkaar op één lijn en tot één plan te komen. Dit alles staat nog los van wachtlijsten en personele tekorten bij zorgaanbieders. Vertraging in het proces van de aanmelding bij Zorglogistiek kan ook ontstaan wanneer blijkt dat er nog aanvullend onderzoek nodig is omdat relevantie informatie mist, bijvoorbeeld over de intelligentie en de sociaal emotionele ontwikkeling. Deze informatie kan essentieel zijn in het bepalen van het antwoord op de vraag welke

zorgaanbieder het meest geschikt is om een zorgaanbod te doen. En het gebeurt met enige regelmaat dat de situatie van een kind dermate snel, veel en intens verandert in de periode tussen aanmelding en bespreking bij Zorglogistiek en uitwerking van het plan, dat er nauwelijks op te anticiperen valt....